

Bilim Çocuk Kartları'yla Meyveleri Tanıyoruz...

Tohumlu bitkilerde, yumurtalıkta bulunan yumurta çiçektozuyla (polen) döllenir. Döllenme sonucunda yumurtalığın içinde bulunan tohum taslağı gelişir ve tohum oluşur. Tohumun gelişimi sırasında yumurtalıkta bazı değişiklikler ortaya çıkar. Bu değişiklikler sonucunda farklılaşmış yumurtalık ve içinde bulunan tohumların hepsine birden meyve adı verilir. Meyve, tohumu, su kaybı, hastalık, böceklerin zararları ve diğer tehlikelere karşı korur.

Dünyada çeşit çeşit meyve var. Kimi kocaman, kimi küçücük, kimi küme halinde bir dalın üzerine sıralanmış, kimi de bir dalın üzerinde tek başına. Ancak bu kadar çeşitli olmalarına karşın meyve tiplerinin hepsi iki grupta incelenir: etli ve kuru meyveler.

Etlı meyveler genellikle gözalcı renklerde dir. Ahududu, kiraz, böğürtlen ya da şeftaliyi düşünün. Özellikle hayvanlar, bu meyveleri yemeyi çok severler. Böylece, meyvelerin tohumlarının uzak yerlere taşınmasını sağlarlar. Etlı meyveler, basit meyveler ve bileşik meyveler olarak iki gruba ayrılır. Basit meyveler, tek bir yumurtalığın gelişmesiyle oluşurken, bileşik meyveler, birçok yumurtalığın gelişmesiyle oluşur. Örneğin, kiraz basit meyve, çilek bileşik meyvedir. Bazı meyvelere de “yalancı meyve” denir. Yalancı meyvelerde, meyve oluşurken yumurtalık dışındaki

kısımlar da gelişir. Örneğin elma, etli kısmı çiçektablasından gelişen bir yalancı meyvedir.

Kuru meyvelerin kabuk kısmı sert ve kurudur. Bu meyvelerin bir kısmı olgunlaşınca tohumlarını bırakmak üzere yarılarak açılır. Menekşe ve zambak bitkilerinin meyveleri böyledir. Kuru meyvelerin bir kısmı kapalıdır ve olgunlaştıklarında da açılmazlar. İhlamur ve fındık ağaçlarının meyveleri kuru kapalı meyvelerdir. Bunlar, kanat ya da paraşüt benzeri yapılarının yardımıyla rüzgârla dağılırlar. Bazı kuru meyveler de çengelli meyve kabukları sayesinde hayvanların kürklerine yapışıp uzaklara taşınırlar. Kuru meyvelerin bir kısmı da olgunlaştıklarında yarılır, ama tohumlarını atmazlar. Onlar da, özel yapıları sayesinde rüzgârla çevreye dağılırlar. Ebegümecigiller ve maydanogillerin meyveleri hep böyledir.

Bu ay kartlarımızda, etli ve kuru meyvelerden örneklere yer verdik. Meyve dendiğinde aklımıza daha çok besin olarak yediklerimiz geliyor. Ancak meyvelerin bir kısmını da, zehirli, acı, ya da tatlı hoş olmadığından tüketemeyiz. Kartlarımızda, yemediğimiz meyvelere ve sebze olarak tükettiğimiz meyvelere de yer verdik. Kartlarımızı zevkle okuyup oyunlar oynayacağınızdan eminiz.

Kartları Hazırlayan:
Gülgün Akbaba